

Svensk författningssamling

Förordning om ändring i fartygssäkerhetsförordningen (2003:438)

Utfärdad den 20 november 2025

SFS 2025:1245

Publicerad
den 26 november 2025

Regeringen föreskriver i fråga om fartygssäkerhetsförordningen (2003:438)¹
dels att rubriken närmast före 4 kap. 19 § ska utgå,
dels att nuvarande 4 kap. 11 och 12 §§ ska betecknas 4 kap. 12 och 11 §§,
dels att 4 kap. 1–8, 8 b, 10, nya 11 och 12, 13–16, 20, 31, 38 och 39 §§
och rubrikerna närmast före 4 kap. 1 och 38 §§ ska ha följande lydelse,
dels att det ska införas nio nya paragrafer, 4 kap. 2 a, 3 a–3 d, 31 a, 31 b,
38 a och 38 b §§, och närmast före 4 kap. 2, 3, nya 3 a, nya 3 b, nya 3 d, 4,
5, 7, 7 a, 8, 8 b, 10, nya 12, 13–16 och nya 38 b §§ nya rubriker av följande
lydelse,
dels att det närmast före 4 kap. 9 § ska införas en ny rubrik som ska lyda
”Certifikat och intyg i sjukvård”,
dels att det närmast före 4 kap. 9 b § ska införas en ny rubrik som ska lyda
”Certifikat och intyg för personal med ansvar för matlagning och livsme-
delshantering”,
dels att det närmast före 4 kap. 41 § ska införas en ny rubrik som ska lyda
”Registrering av sjömäns tjänstgöringstid”.

4 kap.

Ord och uttryck som används i detta kapitel

1 §² Med fiskefartyg, handelsfartyg, traditionsfartyg, höghastighetsfartyg, snabba fartyg, inre fart, närfart, godkänd utbildning, IGF-koden och STCW-konventionen avses i detta kapitel detsamma som i förordningen (2011:1533) om behörigheter för sjöpersonal.

Befälhavares medborgarskap och ålder

2 §³ Befälhavaren på ett fiskefartyg med en bruttodräktighet av minst 20, ett handelsfartyg eller ett traditionsfartyg ska vara medborgare i ett land inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och ha fyllt 20 år.

2 a § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om eller i ett enskilt fall besluta om undantag från 2 §.

¹ Senaste lydelse av
4 kap. 9 § 2011:450
4 kap. 9 b § 2013:487
4 kap. 41 § 2022:647
rubriken närmast före 4 kap. 19 § 2007:238.

² Senaste lydelse 2018:18.

³ Senaste lydelse 2008:1144.

3 §⁴ All sjöpersonal ska före påmönstring ha fullgjort godkänd förtroghetsutbildning. Detta gäller dock inte för tjänstgöring på fiskefartyg. Den som tjänstgör på ett fiskefartyg ska i stället ha ett certifikat om genomgången godkänd säkerhetsutbildning för fiskefartyg.

Förtroghetsutbildning för sjöfartsskydd

3 a § Sjöpersonal som tjänstgör på fartyg som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 725/2004 av den 31 mars 2004 om förbättrat sjöfartsskydd på fartyg och i hamnanläggningar, ska genomgå en förtroghetsutbildning för sjöfartsskydd. Utbildningen ska ges av skyddsansvarig ombord eller en person med motsvarande kvalifikationer.

Förtroghetsutbildning för sjöpersonal på passagerarfartyg och ro-ro-passagerarfartyg

3 b § Sjöpersonal på passagerarfartyg som går i närfart eller mer vidsträckt fart, och passagerarfartyg med ett tillåtet passagerarantal som överstiger 500 i inre fart, ska ha genomgått en förtroghetsutbildning för passagerarfartyg innan de tilldelas arbetsuppgifter.

3 c § Befälhavare, fartygsbefäl, maskinbefäl och varje annan person som tilldelats särskilda arbetsuppgifter och ansvar gällande passagerarsäkerhet, lastsäkerhet eller skrovintegritet ombord på passagerar- och ro-ro-passagerarfartyg som går i närfart eller mer vidsträckt fart, och passagerarfartyg med ett tillåtet passagerarantal som överstiger 500 i inre fart, ska innan de tilldelas arbetsuppgifter ha genomgått en förtroghetsutbildning för passagerarsäkerhet, lastsäkerhet och skrovintegritet.

Dokumentation av förtroghetsutbildningar

3 d § Befälhavaren ska dokumentera vilka som har genomgått utbildning enligt 3, 3 a, 3 b eller 3 c §. En kopia av dokumentationen ska snarast skickas till fartygets redare.

Utbildningskrav för grundläggande säkerhet

4 §⁵ All sjöpersonal som ingår i ett fartygs säkerhetsbesättning eller regleras genom föreskrifter om bemanning för fartyg som inte ska ha säkerhetsbesättning (bemanningsföreskrifter), och sjöpersonal som har arbetsuppgifter som kan antas påverka det egna eller omgivande fartygs säkerhet eller den omgivande miljön, ska ha

1. certifikat i grundläggande säkerhet (basic safety), och
2. tillräckliga språkkunskaper för att kunna förstå och vidarebefordra säkerhetsinformation.

Första stycket gäller inte personal på fiskefartyg.

⁴ Senaste lydelse 2018:18.

⁵ Senaste lydelse 2007:238.

5 §⁶ Redaren ska se till att befälhavaren får sådana skriftliga instruktioner att all nyanställd personal får de kunskaper om fartyget, dess utrustning samt de rutiner som rör driften, säkerheten, vakthållningen och miljön som är nödvändiga för att denna personal på ett korrekt sätt ska kunna utföra tilldelade arbetsuppgifter.

6 §⁷ Redaren ska se till att befälhavaren får skriftliga instruktioner om de rutiner som ska följas så att kraven enligt bestämmelserna i 3 och 4 §§ uppfylls.

Intyg om genomgången förtroghetsutbildning

7 §⁸ Redaren eller befälhavaren ska utfärda intyg till sjöpersonal som har genomgått en sådan förtroghetsutbildning som avses i 3 §.

Certifikat för sjöfartsskydd

7 a §⁹ Sjöpersonal som har utsetts att ansvara för sjöfartsskyddet ombord på fartyg i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 725/2004 ska ha certifikat som skyddsansvarig ombord (Ship Security Officer).

7 b §¹⁰ Ett fartygs befälhavare får besluta att fartyget ska framföras trots att det saknas en certifierad skyddsansvarig ombord, om

1. orsaken till att kravet inte uppfylls är att det har inträffat ett plötsligt sjukdomsfall,
2. bristen inte kan avhjälpas före fartygets planerade avgång, och
3. det finns någon i besättningen som har tillräcklig kunskap för att fullgöra ordinarie skyddsansvariges föreskrivna förpliktelser tills fartyget anländer nästa hamn.

Beslutet får gälla i högst 30 dagar. Rederiet ska under sådana omständigheter snarast informera hamnansvarig i den hamn som fartyget ska angöra och Transportstyrelsen. Beslutet ska dokumenteras i skeppsdagboken.

7 c §¹¹ All sjöpersonal som tjänstgör på fartyg som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 725/2004 ska ha certifikat för grundläggande sjöfartsskyddsutbildning.

7 d §¹² Sjöpersonal som har särskilda sjöfartsskyddsuppgifter ombord på fartyg i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 725/2004 ska ha certifikat för sjöpersonal med särskilda sjöfartsskyddsuppgifter.

⁶ Senaste lydelse 2007:238.

⁷ Senaste lydelse 2007:238.

⁸ Senaste lydelse 2007:238.

⁹ Senaste lydelse 2007:963.

¹⁰ Senaste lydelse 2008:1144.

¹¹ Senaste lydelse 2013:777.

¹² Senaste lydelse 2011:1535.

8 §¹³ Sjöpersonal med ansvar för att leda brandbekämpning ombord ska ha certifikat i avancerad brandbekämpning. Detta gäller inte personal på fiskefartyg.

Certifikat för polartjänstgöring

8 b §¹⁴ I fråga om fartyg som har certifikat för trafik i polarområde enligt föreskrifter som Transportstyrelsen har meddelat gäller att

1. på passagerarfartyg och tankfartyg på öppet vatten i polarområde ska tjänstgörande fartygsbefäl ha certifikat för grundläggande polartjänstgöring,

2. på fartyg i polarområde med en högre iskoncentration än öppet vatten i polarområde, och på fartyg i polarområden där isberg förekommer, ska tjänstgörande befälhavare och överstyrman ha certifikat för avancerad polartjänstgöring och övriga tjänstgörande fartygsbefäl ha certifikat för grundläggande polartjänstgöring,

Om fartyg i polarområden bemannas med en isnavigator gäller inte certifikatskraven i första stycket. I vatten med en iskoncentration om minst 1/10, och i vatten med en iskoncentration mindre än 1/10 där isberg förekommer, ska dock ordinarie fartygsbefäl ha certifikat för grundläggande polartjänstgöring när fartyget bemannas med isnavigator.

Befattning på höghastighetsfartyg och snabba fartyg

10 §¹⁵ Ombord på höghastighetsfartyg ska

1. befälhavare och övriga befäl som upprätthåller befattning ombord ha den specialbehörighet som krävs för den aktuella befattningen, och

2. personal som upprätthåller annan befattning än som avses i 1 kunna uppvisa intyg över fullgjord godkänd utbildning i säkerhet på höghastighetsfartyg.

11 §¹⁶ Befälhavaren och styrmän som upprätthåller befattning ombord på snabba fartyg ska ha certifikat för att handha sådana fartyg.

Krav på personal på fartyg där det bedrivs utbildning i sjömansskap

12 §¹⁷ På fartyg där det bedrivs utbildning i sjömansskap och som medför fler än tolv elever ska personal som ska bistå eleverna i nödsituationer ha genomgått godkänd utbildning i kontroll av folkmassor (crowd management training).

Om fartyget går i mer vidsträckt fart än inre fart ska befälhavaren, överstyrman, teknisk chef, förste fartygsingenjör och annan sjöpersonal med direkt ansvar för eleverna i nödsituationer ha specialbehörighet för krishantering.

Specialbehörighet för befälhavare på fiskefartyg

13 §¹⁸ Befälhavaren på ett fiskefartyg med största längd om minst 12 meter sysselsatt i närfart eller mer vidsträckt fart ska ha specialbehörighet för fiskefartyg.

¹³ Senaste lydelse 2007:238.

¹⁴ Senaste lydelse 2018:18.

¹⁵ Senaste lydelse 2011:1535.

¹⁶ Senaste lydelse av tidigare 4 kap. 12 § 2007:238.

¹⁷ Senaste lydelse av tidigare 4 kap. 11 § 2007:238.

¹⁸ Senaste lydelse 2007:238.

14 §¹⁹ En teknisk chef ska se till att befälhavaren har tillgång till sådana uppgifter som rör den tekniska chefens ansvarsområde och som behövs för att fartyget ska framföras på ett säkert sätt.

Skyldighet att ha giltiga dokument

15 §²⁰ Befälhavaren och ombordanställda ska se till att de har för tjänsten nödvändiga och giltiga behörighetsbevis, certifikat och övriga intyg och att dessa inte upphör att gälla under tjänstgöringen ombord.

Register över anställd sjöpersonal

16 §²¹ Redaren ska föra ett register över all anställd sjöpersonals utbildning, behörighet, relevant arbetserfarenhet och medicinska status samt hålla registret lättillgängligt för kontroll.

20 §²² En säkerhetsbesättning ska ha en sådan storlek och sammansättning att fartyget får tillräcklig personal för manövrering och navigering, för drift och övervakning av maskineriet, för sådant nödvändigt underhåll av fartyget och dess utrustning som har betydelse för säkerheten, för brandskydds- och livräddningstjänsten, för radiotjänsten samt för intendenturtjänsten.

På fartyg som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 725/2004 ska dessutom säkerhetsbesättningen ha en sådan storlek och sammansättning att tillämpliga krav om sjöfartsskydd kan fullgöras.

31 §²³ Sjöpersonal som tjänstgör på ett passagerar- eller ro-ro-passagerarfartyg ska ha fullgjort godkänd utbildning för tjänstgöring på sådana fartyg och behärska engelska och, om fartyget trafikerar Skandinavien, ett skandinaviskt språk.

31 a § På ett passagerar- eller ro-ro-passagerarfartyg som går i närfart eller mer vidsträckt fart, eller vars tillåtna passagerarantal överstiger 500 i inre fart, ska

1. befälhavaren, fartygsbefäl, maskinbefäl, manskap samt annan personal som enligt mönstringslistorna ska bistå passagerare i nödsituationer ombord ha giltigt intyg om utbildning i kontroll av folkmassor (crowd management training),

2. personal som direkt betjänar passagerare i passagerarutrymmen ombord ha giltigt intyg om säkerhetsutbildning på passagerar- och ro-ro-passagerarfartyg, och

3. befälhavaren, överstyrman, teknisk chef, förste fartygsingenjör och varje annan person som tilldelats direkt ansvar för lastning, lossning eller säkring av last eller stängning av skrovöppningar ombord på ro-ro-passagerarfartyg ha giltigt intyg om utbildning i passagerarsäkerhet, lastsäkerhet och skrovintegritet.

¹⁹ Senaste lydelse 2007:238.

²⁰ Senaste lydelse 2007:238.

²¹ Senaste lydelse 2007:238.

²² Senaste lydelse 2021:559.

²³ Senaste lydelse 2018:18.

31 b § På ett passagerar- eller ro-ro-passagerarfartyg vars tillåtna passagerarantal är högst 500 i inre fart, ska

1. befälhavaren, befäl och annan personal som enligt fartygets säkerhetsplaner ska bistå passagerare i nödsituationer, ha giltigt intyg om utbildning i passagerarsäkerhet, mönstringsrutiner och kommunikation, och

2. befälhavaren, befäl och annan personal med direkt ansvar för passagerares ombord- och ilandstigning, lastning, lossning eller säkring av last ha giltigt intyg om utbildning i passagerarsäkerhet, lastsäkerhet och skrovintegritet.

Undantag från krav på vem som ska anställa personal

38 §²⁴ Kravet i 3 kap. 16 § första stycket fartygssäkerhetslagen (2003:364) gäller inte fartyg som går i inre fart.

38 a § Transportstyrelsen får i ett enskilt fall besluta om ett sådant medgivande som avses i 3 kap. 16 § andra stycket fartygssäkerhetslagen (2003:364).

Ytterligare bemyndiganden för Transportstyrelsen

38 b § Transportstyrelsen får meddela föreskrifter om

1. fartygs bemanning,
2. att säkerhetsbesättning ska fastställas även för andra fartyg än sådana som avses i 3 kap. 10 § fartygssäkerhetslagen (2003:364),

3. krav i fråga om den bemanning som behövs från sjösäkerhetssynpunkt (bemanningsföreskrifter) för fartyg som inte ska ha säkerhetsbesättning enligt 3 kap. 10 § fartygssäkerhetslagen,

4. behörighet att föra fartyg eller att ha befattning på fartyg samt avgifter till staten för prövning av ansökan om behörighetsbevis och annan ärendehandläggning som avser rätt att föra fartyg eller tjänstgöra på fartyg, och

5. att sjöpersonal på fiskefartyg, traditionsfartyg och fartyg som enbart trafikerar inre fart får eller ska ha andra certifikat, intyg eller utbildningar än de som föreskrivs i detta kapitel.

39 §²⁵ Transportstyrelsen får i ett enskilt fall besluta att fastställa säkerhetsbesättning för ett annat fartyg än fartyg som avses i 3 kap. 10 § första stycket fartygssäkerhetslagen (2003:364).

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2026.

På regeringens vägnar

ANDREAS CARLSON

Jonas Ragell
(Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet)

²⁴ Senaste lydelse 2013:487.

²⁵ Senaste lydelse 2008:1144.